

CZU: 02(478Bălți) **Cartea-i asemeni unui licurici în beznă**

Larisa ROȘCA,
Șef Serviciu Literatură în Limbi Străine

*Nu știu eu însă, la vârsta aceea, cum nu știți nici voi acum, cât de lung este Drumul Cărtii. Nesfârșit!
Ca-ntr-o pădure fermecată, intri pe el în copilărie, la tinerete, și ieși din el, fără sa-i fi dat de capăt, la bătrânețe!
Este drumul cel mai plin de mister al vieții!*

P. Ghelmez, *Călătorie cu Cartea*

În sala de lectură nr. 4 a Bibliotecii Științifice a fost vernisată o expoziție cu titlul "Un licurici în beznă", consacrată aniversării a 20 de ani de la înființarea serviciului *Literatură în Limbi Străine*.

Printre volumele expuse, un mare interes prezintă cel al lui E. Turdeanu *Oameni și cărți de altădată* (București: Ed. Enciclopedică, 1997), ce conține informații ample exacte despre circa 600 de manuscrise slave, copiate în țările române pînă în secolul al XIX-lea și care au ajuns, ulterior, în bibliotecile din alte țări europene. Unul din manuscrise, *Apostolul* (1463), a fost descoperit la Muntele Athos, dăruit de Ștefan mănăstirii Zograf (actualmente, se găsește la Moscova).

Alte două manuscrise, găsite în schitul Gorodiște din Basarabia, sînt un Tetraevanghel (1492) și o miniatură dintr-un Tetraevanghel (sec XV), care pe vremuri se găsea în colecția lui Scukin, de unde a trecut la muzeul Rumjancev din Moscova.

Volumul *Arta și istoria umanității* de M. Hollingsworth, 2004, a grupului editorial RAO, tradus din italiană de D. Mateescu și M. Săndulescu, este o istorie a artei universale: de la arta primitivă din peștera Lacaux

pînă la tablourile lui Picasso, de la piramidele din Egiptul antic la moscheile islamice, de la catedralele gotice la porțelanurile chinezești. Cartea are inserate în pagini peste 1300 de fotografii color, desene, hărți. Textul este structurat cronologic în 11 secțiuni. Susținerea grafică a capitolelor permite o lectură dublă: în partea de sus a paginii este situat eseul cu tematică diversă, în partea de jos - materialul iconografic comentat, care completează textul.

Unul din cei mai renumiți specialiști din lume, istoricul de artă Giulio Carlo Argan, în prefața volumului *Arta și istoria umanității*, scrie: "Nu se știe ce va aduce viitorul: ceea ce se poate spune categoric este faptul că arta, ca exprimare a individului și mod de comunicare intersubiectivă, nu a fost înlocuită de alte valori".

Volumul *Cleopatre: Reine a la recherche d'un roi*, de Schmidt Joel (Geneve: Editions Rencontres, 1965) ia în discuție (încă o dată) destinul acestei regini fascinante, inteligente, dotate, al unei femei fermecătoare, libere pînă la exces. Luxul în care a trăit, sensibilitatea, chiar cruzimea pe care a exteriorizat-o, vorbesc despre un timp și de o lume care a dispărut în istorie odată cu neordinara regină. "Cleopatra - suveran al unui pămînt cu prestigii seculare,

este ultimul miracol, un buchet de artificii al unei civilizații incomparabile care se pregătea să dormiteze în sînul păcii romane", o astfel de caracteristică îi dă Joel Schmidt.

Coperta și cotorul cărții sînt din carton presat îmbrăcat în piele neagră cu imprimări color. Pe centru, într-un medalion din hîrtie glasă, aurit, e o miniatură franceză din 1505 - *Vie des femmes celebres* (Nantes, muzeul Dobree), ce reproduce simbolic subiectul cărții. Pe foaia de titlu, găsim și blazonul editurii. Citatele și sursele din volum sînt extrase din opera lui Plutarh, Appieus, Dion Cassius. Cartea conține genealogia Cleopatrei și un tabel cronologic, are și multe fotografii alb - negru.

Marchen de Wilhelm Hauff, 1995, este o carte de basme. Coperta e din carton cu fața lucioasă, pe care "apar" personaje din basmele lui Hauff. Bogat ilustrată, Marchen, în general, a apărut în condiții grafice excelente, realizate la Ed. BELTZ și Gelberg. Pe foaia de titlu, într-un cerc, pe fundalul violet al cerului, apare luna, lucru ce simbolizează ora fermecătoare a poveștilor. Cuprinsul cărții este ornat de un chenar fitomorf din lugi verzi cu flori roșii și galbene, printre care apar personaje din lumea animalelor, păsărilor... Fiecare basm începe cu o letrină ornată în compoziții figurative. Atît vinietele, cît și ornamentul final reprezintă subiectul cărții. Basmele lui Hauff sunt narațiuni ample cu o mare varietate de personaje și o acțiune ce se desfășoară pe multiple planuri.

Prin natura sa specială, studiul monedei reprezintă un domeniu deosebit de complex și de complicat al cercetării istorice. Moneda conține, sintetizată în ea, întreaga evoluție a formațiunilor politice și apoi a statului care a emis-o și în cadrul căruia a circulat. Astfel că, apariția, evoluția și răspîndirea ei pînă la teaurizare reflectă gradul de dezvoltare al societății de care a fost emisă.

Geneza monetei de Costin C. Kirîtescu, 1945, București, tipografia Remus Cioflec, este un studiu critic al

ipotezelor asupra scopului primelor emisii monetare.

În 1934, Costin Kirîtescu este numit asistent la Facultatea de Drept din București, parcurgînd toate treptele ierarhiei didactice, predînd succesiv cursuri la disciplinele Economie Politică, Politica Economică, Moneda, Legislație Agrară, Drept Financiar, este autorul a peste 400 de studii și lucrări apărute în limba română și în limbi străine, a conferențiat la numeroase institute și universități străine. În noiembrie 1992, a devenit membru titular al Academiei Române, a fost membru în Consiliul de Administrație al Băncii Naționale a României, angajat în Ministerul Finanțelor. A desfășurat și o activitate de cercetare științifică la Institutul de Cercetări Economice. După 1972, a lucrat în cadrul Ministerului Finanțelor, participînd la negocierile de aderare a României la Fondul Monetar Internațional și la Banca Mondială. A obținut premiul Petre S. Aurelian al Academiei Române pentru lucrarea *Sistemul bănesc al leului și precursorii lui* (3 vol. 1964 - 1970; ediția a II-a, 1997).

„Sunt cărți și cărți, zice M. Sadoveanu în *Lauda Cărții*. Unele sunt destinate pieririi chiar pentru început, căci nu-s lumină din lumina umanității. Altele sunt destinate să supraviețuiască atît cît va mai fi om trăitor sub soare; în acestea se cuprind aspirațiile și idealurile generației aceastea, sunt moștenirea noastră cea mai bună...”

Lambrior Alexandru (1845 - 1883), lingvist și filolog, a publicat mai multe studii despre limba română veche.

Volumul Carte de citire: *Bucăți scrise cu litere chirilice în deosebite veacuri cu o introducere asupra limbei românești*, ediția a doua, Iași, Tipografia Buciumului Român, 1890, prezentă în Biblioteca noastră, face parte din colecția *Biblioteca instructivă*. Ea poate sluji acelor ce vor să cunoască limba și literatura românească îmbrăcată cu alfabet chirilic, despre schimbările ce a suferit limba în secolul al XVIII-lea.